

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2010.

UTAZÁS ÉS TURIZMUS

KÖZÉPSZINTŰ GYAKORLATI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM**

Általános javítási és értékelési szempontok

Az Utazás és turizmus tantárgy gyakorlati vizsgája projekt feladat teljesítésével is lehetséges. A vizsga a projekt írásos elkészítéséből és a szóbeli vizsga alkalmával annak megvédéséből áll. Az értékelési szempontok mind az írásos, mind pedig a szóbeli vizsgaösszetevő esetében tartalmi és formai elemekből állnak. Ezeket az Útmutatóban elkülönítettük, mivel azok a vizsgaösszetevő pontszámait illetően is külön kezelendők.

Az írásos rész tartalmi értékelésének alapját a tantárgy céljából következő tudás- és kompetencia elemek adják, melyeket a tantárgy vizsgaleírása tartalmaz. Így minden megadott projekt témakör értékelése azonos szempontok szerint, de eltérő tartalmi elemek szerint történik. Az alábbiakban egy táblázatos formában megtalálható az egyes értékelési szempontok, projekt témakörönként, valamint az egyes szempontokhoz tartozó adható maximális pontszámok. Az egyes témakörök esetében a szempontok ugyan azonosak, de az adható maximális pontszámok nem egyformák. Ezt a témák tartalmi különbözősége indokolja.

A vizsgaösszetevő tartalmi megfelelése a vizsgára bocsátás feltétele. A projekt dolgozat nem megfelelő tartalmilag, ha nem az Oktatási Hivatal által központilag kiadott témajegyzékben megadott tartalomra vonatkozik, attól jelentős mértékben eltér.

A formai értékelési szempont az önálló információgyűjtés és annak prezentálása kompetenciájára vonatkozik. A formai szempontok nem önálló vizsgaösszetevőt képviselnek, így a formailag nem megfelelő dolgozat esetében (pl. 0 pont) a vizsgázó még tehet sikeres vizsgát. A formai megfeleléség nem feltétele a vizsgára bocsátásnak.

A projekt dolgozat értékelésébe (annak pontszámaival) a vizsgázó kérésre betekinhet. Ilyenkor a konzulens, majd vizsgáztató pedagógus mondja el a vizsgázónak a dolgozat erősségeit és hívja fel a figyelmét a hiányosságokra, illetve nem pontosan érthető részletekre. Ezek is lehetnek a szóbeli védés kérdései.

A gyakorlati vizsga projektfeladattal történő megoldásának része a szóbeli vizsga alkalmával történő védés. A „védés” során a vizsgáztató tanár kérdéseket tesz fel, illetve a dolgozat egyes részeit illetően kiegészítéseket kér. A védés során nem cél a dolgozat tartalmának ismertetése a vizsgázó által és nem szükséges a tanár teljes értékelésének ismertetése sem (ezt a vizsgázó már a vizsga előtt megismerheti). A vizsgáztatói kérdések vonatkozhatnak a dolgozatban kidolgozatlan vagy félreérthető elemekre, a tanár által nem ismert részletekre, a vizsgázó véleményére, vagy a válaszáira.

A vizsgán a vizsgázó által elért eredményt (pontokat) ezen javítási-értékelési útmutató végén található – tetszőlegesen sokszorosítható – értékelő lapján kell rögzíteni.

A 11. oldalon lévő táblázat az Utazás és turizmus tárgyból gyakorlati feladat megoldásával a vizsgázók eredményeinek összesítésére szolgál. Ennek használata nem kötelező.

Tartalmi követelmények és értékelési szempontok a projekt dolgozathoz:

Projekt címe	Pontozási szempontok	Írásos vizsgarész adható pontszámai	Szóbeli vizsgarész (védés) adható pontszámai
1. Szervezzen beutazó programot Németországból érkező borászok számára legalább két borvidékre, öt napra!	<p>- Fogalmak és alapadatok ismerete</p> <p><u>Kereslet:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Motiváció <p><u>Kínálat:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Szállás ➤ Közlekedés ➤ Étkezés ➤ Programszervezési lehetőségek <p>Tanulmányút, borút Kalkuláció Beutazó programszervezés</p>	4 pont	2 pont
	<p>- Logikus problémakezelés és érvelés</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Szakmai programokat, különleges, megismételhetetlen élményre épülő programokat választ ki. ➤ Érvel a szolgáltatások árai mellett. 	6 pont	3 pont
	<p>- Önálló vélemény és annak következetes képviselete</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ A kiválasztott programelemek mellett meggyőzően érvel. 	5 pont	3 pont
	<p>- Tananyagban nem található, a tárgyhoz tartozó információk gyűjtésének, felhasználásának képessége</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ A programszervezéshez felhasználja személyes tapasztalatait, kapcsolatait. ➤ Feltünteti, az információ forrásokat. 	5 pont	2 pont

Projekt címe	Pontozási szempontok	Írásos vizsgarész adható pontszámai	Szóbeli vizsgarész (védés) adható pontszámai
2. Tematikus hétvégi programcsomagok összeállítása egy család számára a téli időszakban, belföldön.	<ul style="list-style-type: none"> - Fogalmak és alapadatok ismerete Tematikus utak Turisztikai csomag <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kínálati oldal: Szállás, közlekedés, étkezés, programszervezés, kalkuláció, helyettesítő program ➤ Keresleti oldal: Motiváció, jövedelem, költési hajlandóság, szabadidő, rekreáció 	5 pont	2 pont
	<ul style="list-style-type: none"> - Logikus problémakezelés és érvelés <ul style="list-style-type: none"> ➤ A generációk érdeklődésének megfelelő közös programokat illeszt a tervbe. ➤ Két különböző hétvégi tematikus ajánlatot állít össze, érvel a választás mellett. ➤ A turisztikai szolgáltatásokat összeállítja, az útvonalat megtervezi és a közlekedési eszközöket kiválasztja. ➤ Tervet készít a helyettesítő programelemekről. 	6 pont	3 pont
	<ul style="list-style-type: none"> - Önálló vélemény és annak következetes képviselése <ul style="list-style-type: none"> ➤ Az összeállított programelemek, szolgáltatások kiválasztását megindokolja, kialakított hipotézisét előadja és a feltett kérdésekre válaszol. 	5 pont	3 pont
	<ul style="list-style-type: none"> - Tananyagban nem található, a tárgyhoz tartozó információk gyűjtésének, felhasználásának képessége <ul style="list-style-type: none"> ➤ Felhasználja személyes tapasztalatait, élményeit. ➤ Utazási katalógusokat használ. 	4 pont	2 pont

Projekt címe	Pontozási szempontok	Írásos vizsgarész adható pontszámai	Szóbeli vizsgarész (védés) adható pontszámai
3. Egy kulturális esemény elemzése.	<p>- Fogalmak és alapadatok ismerete <u>Kulturális turizmus:</u> ➤ Kulturális helyszínek</p> <p><u>Rendezvényszervezés:</u> ➤ Tárgyi feltételek (megközelíthetőség, közlekedési eszközök típusai, szálláslehetőség, befogadóképesség, technikai háttér, kiegészítő szolgáltatások, egyedi jellemzők) ➤ Személyi feltételek (különböző helyszínek munkaerő igénye, önkéntesek, szervezetek jelenléte, szakképesítés)</p> <p>Programszervezés: ➤ Program ➤ Helyettesítő programok ➤ Költségvetés</p> <p>SWOT-analízis (település, rendezvény)</p> <p>- Logikus problémakezelés és érvelés ➤ Irányt mutat a rendezvény erősségeiből kiindulva a továbbfejlesztési lehetőségekről.</p> <p>- Önálló vélemény és annak következetes képviselése ➤ SWOT-analízis egyes területeit értelmezi, logikusan fejti ki következtetéseit.</p> <p>- Tananyagban nem található, a tárgyhoz tartozó információk gyűjtésének, felhasználásának képessége ➤ Saját élményeit, tapasztalatait csoportosítja, értelmezi és beilleszti a SWOT struktúrájába.</p>	6 pont	3 pont
		4 pont	3 pont
		6 pont	2 pont
		4 pont	2 pont

Projekt címe	Pontozási szempontok	Írásos vizsgarész adható pontszámai	Szóbeli vizsgarész (védés) adható pontszámai
4. Készítsen átfogó értékelést az ökoturizmus vagy aktív turizmus körében értékesítésre kerülő termékről	<ul style="list-style-type: none"> - Fogalmak és alapadatok ismerete <ul style="list-style-type: none"> ➤ Turisztikai termék (ökoturizmus, aktív turizmus) ➤ Turisztikai keresletet meghatározó tényezők ➤ Turisztikai kínálatot meghatározó tényezők (megközelíthetőség, szálláshelyek, ellátás, stb.) ➤ Turisztikai vonzerő 	6 pont	3 pont
	<ul style="list-style-type: none"> - Logikus problémakezelés és érvelés <ul style="list-style-type: none"> ➤ Összekapcsolja a keresleti és kínálati tényezőket. ➤ Indokolja a kiemelt turisztikai termék kiválasztását. 	4 pont	2 pont
	<ul style="list-style-type: none"> - Önálló vélemény és annak következetes képviselése <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ismeri a lakóhelyének és megyéjének turisztikai adottságait (erősség, gyengeség). ➤ Saját tapasztalatai alapján állást foglal és véleményt alkot. 	5 pont	3 pont
	<ul style="list-style-type: none"> - Tananyagban nem található, a tárgyhoz tartozó információk gyűjtésének, felhasználásának képessége <ul style="list-style-type: none"> ➤ Felhasználja saját élményeit, tapasztalatait, ➤ a helyi lakosságtól szerzett információkat, ➤ a közigazgatási szervek, turisztikai, civil és egyéb szervezetek információit. ➤ Használja a megyei napilapok, a helyi sajtó, a turisztikai szaklapok anyagait. 	5 pont	2 pont

Projekt címe	Pontozási szempontok	Írásos vizsgarész adható pontszámai	Szóbeli vizsgarész (védés) adható pontszámai
5. Legalább három hazai városi vagy wellness szálloda elemzése az ország három különböző turisztikai régiójában, azonos kategóriában.	<ul style="list-style-type: none"> - Fogalmak és alapadatok ismerete <ul style="list-style-type: none"> ➤ Városi, wellness szálloda ➤ Wellness turizmus, városlátogatás ➤ Szállodai szolgáltatás (felszereltség, helyiségek, személyi háttér, stb.) ➤ Turisztikai reklám, árpolitika ➤ Turisztikai kereslet 	5 pont	2 pont
	<ul style="list-style-type: none"> - Logikus problémakezelés és érvelés <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kialakítja a projekt megírásához alkalmazott szempontrendszer. 	5 pont	2 pont
	<ul style="list-style-type: none"> - Önálló vélemény és annak következetes képviselése <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ismeri, elemzi a szállodák turisztikai kínálatát. ➤ Informálódik a továbbfejlesztési lehetőségekről. 	6 pont	3 pont
	<ul style="list-style-type: none"> - Tananyagban nem található, a tárgyhoz tartozó információk gyűjtésének, felhasználásának képessége <ul style="list-style-type: none"> ➤ Saját élményeket, tapasztalatokat használ. ➤ Személyes kapcsolatokon keresztül gyűjt információt. ➤ A szállodákról szerzett információkat (turisztikai szakmai lapok, napi sajtó, turisztikai reklámeszközök, szórólap, honlap, stb.) felhasználja. 	4 pont	3 pont

Formai követelmények és értékelési szempontok a projekt dolgozathoz:

A dolgozat formai követelményeit összesen 10 ponttal értékelheti a szaktanár.

- A projekt feladat minimum 8, maximum 10 gépelt vagy számítógéppel készített A/4 formátumú oldal lehet. Kézírásos dolgozat formailag nem megfelelőnek minősül.
 - Egy gépelt oldalnak számít 32 sor, 62 leütés.
 - Számítógépes szerkesztés esetében egy oldal: álló A/4 formátumú, 2,5 cm-es margós oldal, 1,5 soros sorköz, 12 pontos betűnagyság.

A dolgozat szövegében nem lehetnek táblázatok, statisztikák, grafikonok, képek, ábrák. Ezeket számozott mellékletben kell csatolni, és rájuk a szövegben számozás szerint kell hivatkozni.

- A dolgozat minden oldalát folyamatos oldalszámozással kell ellátni úgy, hogy a számozás első tagja az aktuális oldalszámot, második tagja pedig az összoldalszámot jelöli. A mellékletek oldalait a szöveget követően folyamatosan kell számozni. (pl.: 1/12 vagy 1-12 egy melléklettel együtt 12 oldalas dolgozat első oldala esetében.)
 - A dolgozatot fedlappal és tartalomjegyzékkel kell ellátni. A fedlapon szerepeljen a dolgozat címe, a vizsgázó neve és osztálya, az elkészítés évszáma, valamint az iskola neve és/vagy címe, logója.
 - A dolgozathoz irodalom vagy forrásjegyzéket kell csatolni. A forrásjegyzékben lehet hivatkozás szóbeli közlésre, internetes weboldalra, dokumentumra, szakirodalomra. (A projekt készítője által gyűjtött adatok, pl. kérdőívek eredményei, nem a forrásjegyzékben, hanem a mellékletekben jelenítendő meg.)
 - Szóbeli közlés hivatkozásként való leírása, pl.: Kovács János szóbeli közlése, 2005. november 19.
 - Internetről gyűjtött adat hivatkozása mindig weblapra, vagy ftp-forrás megnevezésére utaljon, pontos laphivatkozással. Pl.:
http://www.danubiushotels.hu/issues/result_page.php?lang=hu&type=index&hotel_id=17&city_id=&category=&x=29&y=11
 - A szakirodalomra való hivatkozás feleljen meg a tudományos kutatásban használt valamely elfogadott címleírási protokollnak. Megfelelő a leírás, ha tartalmazza a szerző teljes nevét, a hivatkozott mű címét, a kiadás helyét, a kiadót és a kiadás évszámát. Periodika esetén a kiadó és kiadás adatai helyett a periodika címét, az évfolyamot, a lapszámot és az oldalszámot (-tól -ig) kell feltüntetni. Ajánlott egy szakirodalmi mű irodalomjegyzékét mintául adni!
 - A dolgozatot összefűzve vagy kötve, a vizsgázó által minden oldalon kézzel, kék tollal aláírva vagy szignózva kell leadni.
-

Pontozás: A dolgozat formai részét a fenti öt szempont szerint kell értékelni. Minden elemre 2 pont adható, ha a dolgozat teljes egészében megfelel a szempontban leírt elvárásnak. 1 pont adható, ha egy vagy néhány elem ismerhető fel a dolgozatban az adott szempont elvárásai közül. 0 pontot kap a vizsgázó, ha az adott szempont egyik elemének sem felel meg írásos munkája.

Tartalmi szempontok a projekt dolgozat szóbeli védéséhez:

A szóbeli védés tartalmi értékelése során a vizsgázó maximálisan 10 pontot kaphat. Az értékelési táblázatban külön oszlopban szerepel az írásos és a szóbeli (védés) tartalmi elemeire adható maximális pontszám. Ezek egyes témaköröknél azonosak, másutt, a téma természetéből adódóan eltérőek.

Az írásos vizsgaösszetevőhöz hasonlóan a szóbeli védés formai eleme csak akkor értékelhető, ha a vizsgázó a tartalmi elemre is legalább 1 pontot kapott. (0 pontos tartalmi értékelés esetén nincs értelme formai értékelésnek – ebben az esetben a védésre összesen 0 pontot kap a vizsgázó.)

Formai követelmények és értékelési szempontok a projekt dolgozat szóbeli védéséhez:

A szóbeli védés formai szempontjai mentén a vizsgázó kommunikációs kompetenciái értékelhetők. A megfelelő tartalom mellett a prezentációs képességek egyenlő arányban, 10 ponttal szerepelnek az összesítésben

- A vizsgázó időkezelése. A szóbeli vizsgára a kérdésekkel együtt 15 perc áll rendelkezésre. Ezen belül kell megoldania, hogy a feltett kérdések mindegyikére válaszoljon.
- Nyelvtanilag helyes mondatszerkezetek használata. A vizsgázó érthető, mondat-tanilag helyes szöveggel fejezi ki magát.
- A szándékkal adekvát stilisztikai elemek használata (irodalmi, szaktudományos, argó). A vizsgázó szándékának megfelelően választott stilisztikai eszközöket használ. Például, ha számadatokkal érvel, akkor a statisztikai fogalomrendszert használja és érvelése logikus, építkező. Ha meggyőző kíván lenni, akkor affektív, érzelmi elemeket használjon, és amennyiben mondanivalója megkívánja, illusztrációként akár argó elemeket is használhat (pl. egyes utastípusok leírásánál).
- A vizsgázó szóbeli felelete során aktívan alkalmazza a tartalmat erősítő non-verbális kommunikációs eszközöket. Non-verbális kommunikációs eszközök:
 - szemkontaktus (tart-e a vizsgázó szemkontaktust a kérdezővel és a bizottság tagjaival)
 - mimika, gesztikuláció (a helyzettel és testtartással harmonizáló arcjáték és kézmozgás)
 - hangerő (a kifejezés és szándék szerint változtatott hangerő, jól hallható-e a felelet)
 - ritmus (a vizsgázó beszédritmusa folyamatos, érthető beszédet tesz lehetővé)
 - kérdés, aktivizálás (a vizsgázó visszakérdez, hogy értik-e mondandóját, esetleg bevonja a feladat megoldásába a kérdezőt pl. megkérdezi, hogy volt-e hasonló élménye)
- Segédanyagok, prezentációs eszközök használata
 - bemutató anyagok (a vizsgázó használja-e a rendelkezésére bocsátott segédanyagokat, vagy készített-e prezentációs segédanyagot pl. képmontázs, táblázat stb.)

Pontozás: A szóbeli védés formai részét a fenti öt szempont szerint kell értékelni. Minden elemre 2 pont adható, ha a prezentáció, válaszadás teljes egészében megfelel a szempontban leírt elvárásnak. 1 pont adható, ha az adott szempont elvárásai közül egy vagy néhány elem ismerhető fel a feleletben. 0 pontot kap a vizsgázó, ha az adott szempont egyik elemének sem felel meg szóbeli felelete.

EGYÉNI ÉRTÉKELŐ LAP

A vizsgázó neve: _____

1. rész	maximális pontszám	elért pontszám
Projekt feladat, írásos, tartalom	20	
Projekt feladat, írásos, formai	10	
Összesen:	30	
2. rész		
Projekt, szóbeli védés, tartalom	10	
Projekt, szóbeli védés, formai	10	
Összesen:	20	
Előre elkészített záródolgozat és annak szóbeli megvédése	50	

Dátum

javító tanár

	elért pontszám	programba beírt pontszám
Előre elkészített záródolgozat és annak szóbeli megvédése		

javító tanár

jegyző

Dátum: _____

Dátum: _____